

Uus lamekatuse standard

karmistab nõudeid soojustusele ja päikesepaneelide paigaldusele

Alates 2024. aastast kehtib Eestis uus katuseehitusreeglite ehk lamekatuste standard EVS 920-5:2023, mis sisaldab mitmeid uusi mõisteid, materjale ja paigaldustehnoloogiaid. Standard esitab põhjalikumaid nõudeid aurutõketele ja soojustusele, sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning päikesepaneelide paigalduse nõudeid.

„Nagu kõik muu meie ümber, on aastate jooksul oluliselt muutunud ka nõuded ehituskvaliteedile ning materjalidele. Nii oli senine, 2015. aastal välja tulnud lamekatuste esimene standard jäänud juba selgelt ajale jalgu,“ räägib Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu liige, lamekatuseid ehitava katusefirma OÜ Evari Ehitus juht Rein Kala.

Kui OÜ Evari Ehitus enam kui 30 aastat tagasi lamekatuste paigaldamisega alustas, joonudisid ehitajad Kala sõnul toona pigem nõukogudeaegsete normidest ja standarditest. „Ehk kuna materjali nappis ja kvaliteetseid materjale polnudki tegelikult saada, ei pööratud katuste soojustusele eriti suurt tähelepanu. Seda polnud ka otseselt vaja, sest hoonete kütmiseks vajalik kütus oli odav ja seda jagus,“ meenutab ta. 1990. aastatel hakati vaatama lääne poole ja mõisteti, et isegi meist soojemas kliimas on katustel soojustust üle kolmandiku rohkem, rääkimata soojusmaterjali kvaliteedist. Lamekatuste ehitamisel hakati Eestis aluseks võtma naaberriigi Soome katuseehitusnorme. Kuid oli selge, et Eesti vajab kohalikke olusid arvestavaid oma enda katuseehitusreegleid.

Algas põhjalik eeltöö normide ühtlustamiseks ja nõuete loomiseks ning nii ilmus Eesti esimene lamekatuse standard aastal 2015. „Nüüd, 9 aastat hiljem valmis standardi uuenedud ja tunduvalt mahukam versioon, kus on lisaks sisu süstematiseerimisele ja ülesehituse loogilisemaks muutmisele täpsustatud ja lisatud termineid ning jooniseid ning tehtud parandusi ning antud põhjalikumaid selgitusi varasematele nõuetele,“ tutvustab Kala. „Kui katuseehituses järgitakse kaasaegseid standardeid, võib tellija olla kindel, et tema ehitus saab kvaliteetse ja kauakestva katuse. Standard aitab ka erinevatel osapooltel nagu projekteerija, ehitaja, tellija ja järelevalve leida ühest dokumendist nõuded ning soovitud heade lamekatuse lahenduste ehitamiseks.“

Standard esitab senisest selgemad nõuded aurutõketele ja soojustusele ning käsitleb põhjalikult bituumen-, plast- ja kummirullmaterjalist katused, samuti vedelplastikust, pööratud, käidavad, liiklusega koormatud, haljas- ehk rohekatuseid. Sealjuures on täiesti uued standardi osad kummirullmaterjalid, vedelplast ja pindpaigaldised.

Standard määratleb, kui kaua peab hoone kestma, rõhutades vajadust valida vastavalt sellele materjalid. Samuti toonitab standard

uuesti üle lamekatuse tavapärase kalde, milleks on vähemalt 1:40, ning lubatud kõrvalekalde, mis on kuni 5 mm meetri kohta. Suur muutus toimus soojustusega seonduvas: polüütreenplaatide maksimaalne suurus lamekatustes kasutamiseks on mitte enam kui 1250x1500 mm ning soovitatavalt 1250x1000 mm.

Survetugevusega seonduvalt on loodud koormusklassid, millest erinevatel juhtudel lähtuda. Eraldi käsitletakse PIR-plaatide ja nende löökamisega seonduvat. Täpsustatud on mõisteid difusioon, õhutus ning tuulutusruum. Sademeeve äravooluga seonduvalt on kõigi tavapärase kanalisisoonisüsteemides lubatud kokku-lahku käivate liidete asemel katuseetapi sisestest horisontaalsüsteemides keevitatud liited, liited surve- või pressklambritega või muhvlite katuselehtriiga ühendamiseks. Lisaks on täpsustatud katuselehtri asetsemise sügavus/madalus.

Standard sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning pindpaigaldiste, sealhulgas päikesepaneelide paigalduse nõudeid. Päikesepaneelide lamekatusele paigaldamise üks olulisem element on katuse paneelide kavandamisel, projekteerimisel, paigaldamisel kui ka ohutul hooldamisel on kukkumiskaitse süsteem ja/või piirid. Paigaldades päikesepaneelid servast kaugemale kui 3 meetrit on vajalik rajada kukkumist takistav süsteem ehk pollar/tross lahendus. Servale lähemale kui 3 meetrit päikesepaneelid paigaldades on oluline ühemeetrise piirde abil rajada kukkumist ennetav süsteem. Lisaks elektriga seotud küsimustele on veelgi enam fookuses ka katusel viibimise turvalisus, katusematerjalide tööiga ning muud olulised tegurid.

Lamekatuseks nimetatakse kokkuleppeliselt katuseid, mille kalle on 1:10 või sellest väiksem, ja need on üldjuhul kaetud rullmaterjaliga või muu katkematu hüdroisolatsiooniga. Standard EVS 920-5:2023 on mõeldud juhendamiseks lamekatuste paigaldajatele, üldehitajatele, materjalide tootjatele, projekteerijatele, arhitektidele, ehitusjärelvalvele, ekspertidele ja lõpp-tarbijatele

Eestis on loodud standardid enamikele katusematerjalidele ja -tüüpidele, tutvumiseks ka nendega!

evari.ee

OÜ Evari Ehitus kontor-ladu Tartumaal. Foto: OÜ Evari Ehitus

Tartu Ülikooli IT keskus Delta Tartus. Foto: OÜ Evari Ehitus

Kõrvküla Põhikool Tartumaal. Foto: OÜ Evari Ehitus

Kaubanduskeskus Eeden Tartus. Foto: OÜ Evari Ehitus

Andres Simsoni, Margo Lemetti ja teiste kriitika all algusest peale koost lagunema.

Kohtunik Poljakova nimetas kohtuotsuses prokuratuuri arusaama tegelikult toimunud sündmustest „kipakaks“ ehk kergesti ümberlükatavaks. Ta tõgas: „Kohtu hinnangul on prokuratuuri oskus nii fragmentaarsete tõendite pinnalt nii kaugleulatuvaid järeldusi teha muljet-avaldav.“

Prokuratuuri väitel käitus Vavrenjuk ebatavaliselt, kui kaasas pankrotimenetlustesse Kuklast ja Taela. Advokaadid lükkasid selle ümber.

Aastatel 2007–2019 oli Vavrenjukil 560 pankrotiasja. Ta määras Taela pankrotihalduriks 27,7 protsendil asjadest. Selle tulemusega oli Vavrenjuk enim ühte haldurit määravate kohtunike seas alles 70. kohal. Samas Kuklase pani Vavrenjuk pankrotihalduriks 14,6 protsendil asjadest. Selle-ega oli ta 162. kohal.

Enim ühte haldurit määranud kohtunike edetabelit juhtis kohtunik X, kel oli 48 pankrotiasja. Ta andis need kõik ühele ja samale pankrotihaldurile Z. Teisel kohal olev kohtunik Y eelistas 84 protsendil juhtudest oma lemmikhaldurit W. Ja nii edasi.

Seetõttu hoitavat ringkonnakohus oma otsuses, et pankrotihaldurite nimetamise põhimõtted pole läbipaistvad. Kehtiv õigus soodustab „võimal-keksi käsi-peseb-kätt olukordade tek-keks“.

Väike tasuta nõu pole patt

Vavrenjuki puhul ei suutnud prokuratuur tõendada ühtegi juhtumit, kus tema tehtud kohtuotsus oluks ebaseaduslik või kallutatud. Altkäemaksu võtmise vastu rääkis ka Vavrenjuki poolt saadud soodustuste väärtus. Kuklase aitas teda tosin aastat jooksul vaid mõned korrad.

„Sellise õigusteenuse hind ei oleks – eriti süüdistuses kirjeldatud aastate peale jaotatult – märkimisväärne,“ ütles ringkonnakohus. „Arvestades perekonniti läbikäimist, samuti õigusnõu väikest mahtu, tundub tasuta nõustamine igati loogiline.“

Altkäemaksu polnud ka Vavrenjuki ja Taela vahel, sest nende „majanduslikud suhted olid sedavõrd tühiised ning pika ajavahemikuga eraldatud.“

Õigeksmõistetud Vavrenjuk võib alustada uuesti tööd kohtunikuna. „Tööle lähen niipea, kui selleks valmis olen,“ ütles ta Ekspressile. Vavrenjuk andis mõista, et viis aastat alusetult altkäemaksusüüdistust on teda muserdanud. „Mõned prokurörid ja kapo ametnikud peaksid ehk uuesti ülikooli kriminaalõiguse kursuse läbima, et meelde tuletada kuriteo koosseisu tunnused.“

Ees on distsiplinaarmenetlus?

Üllataval kombel võib Vavrenjuki oodata ees distsiplinaarmenetlus. Harju maakohus kirjutab oma otsuses: „Kuigi Vavrenjuki tegused ei leid-

Riik hüvitab üle 260 000 euro

Õigeksmõistetud saavad riigilt oma kulude ja kannatuste katteks suuri summasid.

● 133 000 eurot Tartu maakohu kohtunikule

Eveli Vavrenjukile. Sellest 78 000 eurot on saamata töötasu ja 55 000 eurot on advokaadikulud.

● 7200 eurot kohtuniku abikaasale **Mark Vavrenjukile.** Enamiku summast moodustavad advokaadikulud. 187 eurot on hüvitis kaitsepolitsei poolt kahjustatud mobiiltelefoni ekraani ja seifi eest.

● 7000 eurot advokaadikulud kohtuniku pojale

Mirko Vavrenjukile.

● 53 000 eurot advokaadile ja pankrotihaldurile **Olev Kuklasele** (pildil). Enamiku summast moodustavad advokaadikulud. 115 eurot on hüvitis kahtlustatavana kinnipidamise eest.

● 11 200 eurot advokaadikulud osatühingule Advokaadibüroo Kuklase & Partnerid.

● 51 300 eurot advokaadikulud pankrotihaldurile ja kohtuaituril **Sirje Taelale** (pildil).

Allikas: Harju maakohus ja Tallinna ringkonnakohus.

Fotod Vallo Kruuser, Priit Simson

nud tõendamist kuritegude toimepanemine, on tema käitumine seoses isikutele õigusabi osutamise eetilisel taunitav.“

Kohtute seadus lubab kohtunikul töötada väljaspool tööaega vaid õppe- või teadustööl. Selleks peab olema kohtu esimehe luba. Vavrenjuk andis kohtunikuna töötades koos abikaasa ja pojaga õigusabi oma sõpradele ja tuttavatele.

Vavrenjuk koostas neile menetluskokkuvõtteid. Ta tegi seda nii töö ajal kui vabal ajal, isegi õssel. Ta kohtus klientidega nii kohtumajas kui väljaspool. Ta võttis õigusabiteenuse eest makstavat sularaha vastu oma kodus. Ta otsis kohutlahendite andmebaasist sobivad lahendusi asjadeks, mis olid parajasti neil „töös“. Viimase kohta märgib Harju maakohu otsus, et „selliseid juhtumeid on väga palju“.

Vavrenjuk vastas Ekspressile: „Ma leian, et ma ei ole läinud vastu-ollu kohtuniku eetiliste nõudmistega.“ Ta ei puudutanud maakohu tehtud etteheiteid õigusabiteenuse osutamises.

Riigikohtu esimees **Villu Kõve** ütles Ekspressile, et „distsiplinaarmenetlus ei ole tõepoolest välistatud, kui Vavrenjuki käitumises saab näha distsiplinaarsüüte tunnuseid“.

Kohtusüsteemi juhtidel paistab olevat peamurdmist.

www.k24.ee   Kokku üle 190 000 toote   www.helmic.ee

MEIE KANGAD, SINU STIIL

Kangad, lõngad, pärlid, tööriistad, niidid, lukud, pandlad, paelad, pitsid, nõbid ...

Otse maaletojalt Karmaluk OÜ laos, Hermann 1, C-trepikoda, Tallinn
KÄSITÖÖSÖBRA KAUBAMAJA 24 H SINU ARVUTIS

UNUSTA PIDEV AUTOPESU JA PAIGALDA KVALITEETNE KERAAMIKA AASTATEKS US PESULAS!

AUTODE POLEERIMINE JA KERAAMILISE KAITSE PAIGALDUS

uspesula.ee/keraamika/
5622 0014
info@uspesula.ee
Sõpruse pst 27, 10615 Tallinn

US PESULA